

□ ਦੋ ਮੂੰਹਾਂ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲਾ

ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਥੱਲੇ ਨਾ ਉੱਤਰੇ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਥੇਰਾ ਡਰਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਥੱਲੇ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਪੌੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਈ ਜਿੱਦ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਓਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭੂਆ ਆਈ। ਉਹਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਛੇਤੀ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਆ ਦੋ ਮੂੰਹਾਂ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲਾ ਆ ਗਿਆ ਈ।” ਬੱਚੇ ਨੇ ਡਾਡਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਭੱਜ ਕੇ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਆਇਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਆਖੇ ਨਾ ਲੱਗੇ ਉਹ ਫੱਟ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ ਹਨ, ਇਹਦੇ ‘ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ’ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹਨ। ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਵਿਚਾਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਭੁੱਲ ਕੇ ਹਰ ਸਟੇਜ ’ਤੇ ਏਹੋ ਹੀ ਭਾਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ’ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ” ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ।

ਪਿੱਛੇ ਜਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ’ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਹ ਦਿਨ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁੱਝਿਆ, ਸਿਵਾਏ ਆਪਣੀ ਸਫਾਈ ਦੇਣ ਦੇ। ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪੇਮੀ ਦੇ ਨਿਆਣੇ ਬਣੀ ਜਾਣ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਬੀਬੇ ਪੁੱਤ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਸੌਹਾਂ ਖਾਈ ਜਾਣ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਖਲੋ ਕੇ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਾਂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੀ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਮੁਦਈ ਹਾਂ, ਤੱਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ।

ਸਟੇਜ ’ਤੇ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੇ ਧੁੰਏਂਧਾਰ ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਇਕ ਦਮ ਕਾਂਟਾ ਬਦਲ ਦੇਂਦਾ ਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੋਨਾ ਸਿੱਖ ਸਿਰ ’ਤੇ ਰੁਮਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਵੀ ਨਿਕਲਦੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਲੀਡਰ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਬੜਾ ਧੁੰਏਂਧਾਰ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਂਦਾ ਦੇਂਦਾ ਇਕ ਦਮ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ’ਤੇ ਉਤਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰੀ। ਹਾਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੋ ਮੋਨੇ ਮੁੰਡੇ (ਇਕ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ) ਜੋੜੇ ਲਾਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਜੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਏ ਤੇ ਇਹ ਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ

.. ਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਨਿਗਲਿਆ ਗਿਆ

ਅਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ। ਮੇਰਾ ਹਾਸਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ‘ਜਥੇਦਾਰਾ ਦੱਬੀ ਚੱਲ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਐ, ਆਪਣੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੇਟੇ ਐ, ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ।’ ਹਾਲ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹੱਸ ਪਏ। ਜਥੇਦਾਰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖੇ, ‘ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਏ, ਵੋਟਾਂ ਜੁ ਲੈਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।’ ਇਕ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਠਿਆ, ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਜਿਹੜਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਐਵੇਂ ਈ ਸਾਹੋ-ਸਾਹ ਹੋ ਗਏ ਓ।’ ਲੋਕ ਫਿਰ ਹੱਸੇ। ਉਸ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਜੋ ਇਕ ਰਵਾਇਤੀ ਅਕਾਲੀ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਅੱਛਾ-ਖਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਵਾ ਲਿਆ।

ਕਈ ਸਿੱਖ ਚੌੜੇ ਗਾਤਰੇ ਉੱਤੇ ‘ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ’ ਤਿੱਲੇ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ, ਤੇਲ ਲੱਗੀ ਲੰਮੀ ਦਾੜੀ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ‘ਸਾਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਆਖਦੇ ਨੇ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਾਡਾ, ਹਿੰਦੂ ਸਾਡੇ ਵੀਰ ਨੇ। ਨਹੁੰ ਨਾਲੋਂ ਕਦੇ ਮਾਸ ਟੁੱਟਾ ਹੈ?’ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰਾ ਵਾਹ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਪਿਆ। ਇਕ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਿੱਖ ਦਕੋਹੇ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਬੋਲਣੋਂ ਹਟੇ ਈ ਨਾ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਰ ਉਹਦਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਖਿੱਚਿਆ ਪਰ ਉਹ ਮਾੜੀ ਜਗੀ ਧੌਣ ਘੁਮਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਦੀ ਅੱਡੀ ਵੱਲ ਵੇਖ ਲਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਅਖੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸਾਂ ਹੀ ਬਿਠਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵੱਲ ਹੱਥ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਸ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।’ ‘ਨਹੀਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਿੱਲੇਦਾਰ ਕਿਰਪਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਣੀ ਜਾਓ, ਅਗਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। “ਉਹ ਕਿਵੇਂ?” ਉਸ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਛਿਆ। “ਜੇ ਤੁਸੀਂ 1984 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਜਾਂ ਬੁਕਾਰੋ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨੰਬਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਣਾ ਸੀ, ਬਹਿ ਜਾਓ, ਛੱਡੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ।” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਸਕਿਆ ਤੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਬਹਿ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਬਾਲਠਾਕਰੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਆਪ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਔਰ ਈਸਾਈਓਂ ਕੋ ਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ?” ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਮੇ ਕਯਾ ਸ਼ਕ ਹੈ, ਅਗਰ ਵੁਹ ਅਪਨਾ ਭਾਰਤੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤੇ ਐਸਾ ਹੋਗਾ ਹੀ।”

ਟੀ. ਵੀ. ‘ਤੇ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਉੱਭਰੇ ਕਿ ਉਹ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬਲ ਪੈਣ ਪਰ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਈਸਾਈ ਲੀਡਰ ਕੁਝ ਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਫਾਈਆਂ ਦੇ ਦੇ ਕੇ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਮੁੰਬਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਬੰਬਈ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁੰਬਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਾਲਠਾਕਰੇ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਆਬਜ਼ਰਵਰ (ਲੰਡਨ) ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਜਾਣ ਤੇ ਪਾਕਿ ਦੇ ਜਿੱਤ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀਪ ਮਾਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਚਾਂਬੜਾਂ ਪਾਉਣ। ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਰ ਜਾਣ

.. ਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਨਿਗਲਿਆ ਗਿਆ

‘ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।’ ਬੰਬਈ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਬਾਦੀ ਵੀਹ ਫੀਸਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਤੇ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਕੇ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਸਕਦੇ ਪਰ ਦੋਸਤ ਬਣ ਕੇ ਜ਼ਹਿਰ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਏਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲਾ ਖਚਰਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਮਿਲਣੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਲੁੱਡੇ ਦੀ ਖੇਡ ਵਾਂਗ ਉੱਪਰ ਗਈ ਹੋਈ ਗੀਟੀ ਫੇਰ ਸੱਪ ਦੀ ਪੂਛ ‘ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੌਖਲਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਹੰਭ ਗਿਆ ਹੈ। ਥਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਅਰਾਮ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਂ ਬਰ ਨੌਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੰਭਿਆ ਬੰਦਾ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ। ਸਰੀਰਕ ਥਕਾਵਟ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਮਾਨਸਕ ਥਕਾਵਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਨੂੰ ਮੁੜਕੇ ਤਾਬਿਆ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਂਦੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਹੰਭਾਇਆ ਕੁਝ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨੇ। ਚਲੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਾਂਸੀ, ਚਲੋ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਚਲੋ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਤੋਂ ਬਟਾਲਾ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਲੋ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋ, ਚਲੋ ਵਿਰੋਧ ਮਾਰਚ ਲਈ ਦਿੱਲੀ, ਚਲੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਏਸੇ ਬੌਖਲਾਹਟ ਦੀ ਦਬੜੂ-ਘੁਸੜੂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਨੀਤੀ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋਵੇ, ਮਿਆਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੀ। ਅੱਗੇ ਪਏ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੱਪ ਦਾ ਡੰਗਿਆ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਮਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਿੱਛੂ ਦਾ ਡੰਗਿਆ ਮਰੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਪਰ ਤੜਫਦਾ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤੜਫ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾ ਘਰ ਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਘਾਟ ਦੇ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਿਰਫ ਕੁੱਤੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੱਤਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਾਲਾ ਜਾਨਵਰ ਹੈ। ਵਿਚਾਰੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਡੱਡੂ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰੇ ਦਰੱਖਤ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦਾ, ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੱਲਣ ਜੱਟ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸੂਫੀ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੱਟ ਫਕੀਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ‘ਜੱਟ ਫਕੀਰ ਗਲ ਗੰਢਿਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ’। ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜੱਟ ਫਕੀਰੀ ਭੋਗ ਕੇ ਵੀ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਾਂ ਪੋਤਰਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੱਲਣ ਜੱਟ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਾ ਹੀ ਫਕੀਰ ਸੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਟਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧੁਰ ਥੱਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਵਿਧਵਾ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਟਿਆਰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਤੋਂ ਬੜੀ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਜੱਲਣ ਜੱਟ ਅੱਗੇ ਜਾ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ, “ਬਾਬਾ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘੇਗੀ ?” ਜੱਲਣ ਜੱਟ

.. ਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਨਿਗਲਿਆ ਗਿਆ

ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬੀਬਾ ਜੇ ਖਾਵੇਂਗੀ ਰੁੱਖਾ-ਮਿੱਸਾ, ਪਹਿਨੇਂਗੀ ਖੱਦਰ ਮੋਟਾ, ਅੱਗੇ ਚਰਖਾ, ਪਿੱਛੇ ਕੰਧ ਤੇ ਜਾਊਗੀ ਲੰਘ। ਖਾਵੇਂਗੀ ਜੇ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਆਂ, ਪਹਿਨੇਂਗੀ ਰੇਸ਼ਮ ਤੇ ਪੱਟ, ਕੀ ਕਰੂ ਫੇਰ ਜੱਲਣ ਜੱਟ।” ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ‘ਰਹਿਣੀ ਰਹੇ ਸੋਈ ਸਿੱਖ ਮੇਰਾ’ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਜਬ ਇਹ ਗਹੇ ਬਿਪਰਨ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ) ਕੀ ਗੀਤ ਮੈ ਨ ਕਰੂ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।’ ਹੁਣ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਤਲੋਕ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਕੇਸ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਬੀਬੀ ਦੇ ਭਰਵੱਟੇ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਰੋਮ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਖ ਝੂਠ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਛਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਵੀ ਹੱਦਾਂ ਬੰਨੇ ਟੱਪ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ-ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਕਰਨੋਂ ਵਰਜੀ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਖੇ ਲੱਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਹਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਏਥੇ ਵੀ ਜੱਲਣ ਜੱਟ ਵਾਲਾ ਹੀ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ, ਸੋ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਖ ਅੱਜ ਅਜਗਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਹੈ।
